

Tallinna POLÜTEHNIK

Tallinna Polütehnilise Instituudi EKP büroo, direktiooni, ELKNU komitee ja ametiühingukomitee häälekandja

Nr. 9 Neljapäeval, 26. märtsil 1959 XI aastakäik

Kujunegu seinalehed meie elu tõeliseks peegliks

Uue semestri alguse puhul on praegu väljasolevad teaduskonnade seinalehed enam-vähem ühel ajal sündinud ning sellepärast saab neid mõõta ühe mõõdupuuga.

Mis on meil üliõpilaspere huvi-aladeks, millega nad tegelevad — selliseid küsimusi peaksid seinalehed kui teaduskonna elu peegliks eeskätt valgustama. Vaatleme lähemalt, kuidas see valgustamine toimub.

Teisel korrusel, üsna üksteise lähedal ripuvad kolme teaduskonna — ehitus-, mehaanika- ja energiateaduskonna häälekandjad. Juba eemalt paelub mõõdujate tähelepanu hästi kujundatud «Ehitaja». Seinalehe meeldiv välisilme kutsub lugema. Tutvunud ka seinalehe sisuga ei tule lugejal pettuda. Artikkel «Võrkpallivõistlustest», samuti ka teised, on kirjutatud noorusliku elevusega ja isegi ulatuslikku «Ehitaja pilguga mõõda Moskva» lugedes ei märka, et see kirjutus oleks nagu seinalehe jaoks natuke pikavõitu. Asjaolu, et ekskursioonimuljetest on kirjutatud nii nagu näeb linna tulevane ehitusinsener teeb artikli tõesti huvitavaks. Ja kui võrrelda seda keemikute samalaadse «Moskva muljetega», siis ei kannata viimane võrdlust välja. Kahtlemata on «Ehitajale» plussiks ka paar tabavat karikatüüri.

Üldiselt jääb «Ehitajast» mulje kui instituudi parimast seinalehest, nii sisuliselt kui ka kujunduslikult. Viimase osa kohta võiks teha väikese märkuse: seinaleht jätkaks parema välisilme kui artikleid kandvad veerud ei täidaks esinalehe «kasulikkude» pinda äärest ääreni. Praegu ulatuvad veerud alumisse ja ülemisse äärde välja, jättes kokkusuurutud mulje. Ometi on pealkirjade peal rohkesti vaba ruumi. Selle oleks võinud vabalt ära lõigata.

Samal seinal «Ehitajaga» ripub mehaanikateaduskonna häälekandja «Mehaanik». Tuleb aasalt tunnistada, et praegune number jätab palju soovida. Kogu seinalehte täidab ainult üks artikkel: kontrollreidi materjal mehaanikateaduskonna ühiselamutesse, mis koosneb neljast suureformadilise veerust. Selliste ulatuslike artiklite koht pole seinalehes. Ühe artikliga laiutamine on tagasi tõrjunud teised küsimused. Kas siis mehaanikateaduskonna üliõpilasi ei huvitagi midagi muud peale korra ühiselamutes? Kindlasti huvitab. Seinalehe toimetuse liikmetel tuleb edaspidi vaadelda ümbritsevat elu mitmekülgsemalt. Nüüd jääb selline mulje, et reidimaterjal on seinalehe alusele riputatud selleks, et alus poleks tühi. Ka ei saa rahul olla seinalehe välisilme. Artikli on mitmes kohas parandatud tindiga, pealkiri on trükitud samuti masinal nagu tekstki. Veerud on liiga laiad. Mehaanikud — kujundage edaspidi seinaleht korrektsemalt ning sisuliselt rikkamalt!

Energiakateaduskonna seinaleht on ainsana instituudis vaeslapse osas — tal pole õiget alustki. Loomulikult jätab see ebasoodsa välisilme. Artiklid on üldiselt seinalehele omaselt lühikesed ja asjalikud. Rubriigi kohta «Mõtteid koolireformist» kerkib aga küsimus — kas seda poleks pidanud avaldama juba varem, «Keemiku» ja «ÜTÜ häälekandja» «ÜTÜ Teataja» puuduseks võib pidada artiklite vähesust (mõlemas seinalehes on nad ka kaunis pikad). Soovitada tuleb ka suuremat konkreetset kirjutist ja «ÜTÜ Teataja» puhul kitsamaid veerge.

Üldiselt jääb mulje, et seinalehe artiklid valmivad meil toimetuse liikmete sulest või siis nende poolt antud tellimuse põhjal ettemääratud teemal. Viimast moodust tuleb vahel paratamatult kasutada, kuid selle kõrval ei tohi unustada omaalgatuslike artiklite hankimist teemadel, mis teaduskonna üliõpilasperele tunduvad aktuaalsed ja vajalikud. Alles sel moel saab muuta seinalehte teaduskonna elu peegliks.

E. NAPPO

Olukord on veidi paranenud

Aasta tagasi kirjutati «Tallinna Polütehnikus» rühmast MM-45. Siis oli meie rühmas 30 inimest ja neljal eksamil sai rühm kokku nelikümme mitterahuldavat hinnet.

Komsomolikoosolekul selgus, et põhjuseks oli halb loengute külastamine, ükskõikne suhtumine iseseisvasse töösse ja kõige olulisem — nõrk kontakt grupi üliõpilaste vahel. Esimes juhte, kus rühmavanem Villi Lamvol, kuulatas seltsimeeste palvet, ei pannud puudujaid kirja, soodustades sellega omailt poolt distsipliini nõrgenemist.

Koosolekul valiti aktiiv, kelle kohuseks oli rangelt kontrollida loengute külastamist ja aidata mahajäävaid üliõpilasi.

Loengute külastamine paranes järsult ja selle tulemusena ka õppeedukus. Tuli mõelda ka tõsiselt rühmakollektiivi tugevdamisele. Organiseeriti kino ja teatri ühiseid külastusi. Üliõpilased hakkasid koos töötama raamatukogus.

Kõik see võimaldas meil parandada rühmas tekkinud olukorda. Kuid mõõdujate eksamissessioonil oli mitterahuldavaid hindeid ikka veel viiel üliõpilasel. Üliõpilane Aleksander Šarubin sooritas aga ainsana mehaanikateaduskonna II kursusel kõik eksamid hindele «väga hea».

S. MAKARENKO, õpperühma MM-45 komsomoligrupi sekretär

Kuidas möodus valimispäev

15. märtsil s. a. toimunud ENSV Ülemnõukogu ja kohalike nõukogude valimistel teenindas TPI kollektiiv kahte valimisjaoskonda, mis asusid 17. Kesk-kooli ruumides, Ristiku tn. nr. 69. 16. valimisjaoskonna valimiskomisjon, mille koosseisu kuulusid sm-d: Vilbert, Laur, Jürilo, Kask, Dokelina, Toomiste, Ollik, Rajalo, Menšutin, Kornilova ja Riksa, kelledest enamik omas valimiste läbiviimise alal mitmeaastaseid kogemusi, väärilis TPI kollektiivi usaldust ja tuli oma ülesannetega hästi toime.

Valijate nimekirjade kontrollimine, mida alustati 22. veebruaril s. a. viidi seekord läbi ainult kahe nädalaga ja lõpetati juba 7. märtsil.

Valimised selles jaoskonnas kulgesid hästi ja valijad võtsid valimistest osa väga aktiivselt. Kell 14.00 olid valijad rõhuvas enamikus juba hääletanud ja ainult üksikud, kes viibisid tööl või mõnel muul põhjusel väljaspool oma alalist asupaika, hääletasid hiljem. Kell 23.30 aga olid 16. valimisjaoskonnas hääletanud kõik nimekirjas olevad valijad.

Mis puutub agitatsiooni- ja selgitustööse, siis sel alal suhtusid tõsiselt ja asjalikult oma ülesannetesse agitpunkti juhataja sm. Viilup ja tema asetäitja sm. Talvet, kes korraldasid terve rea õnnestunud üritusi ja kohtumisi saadikukandidaatidega.

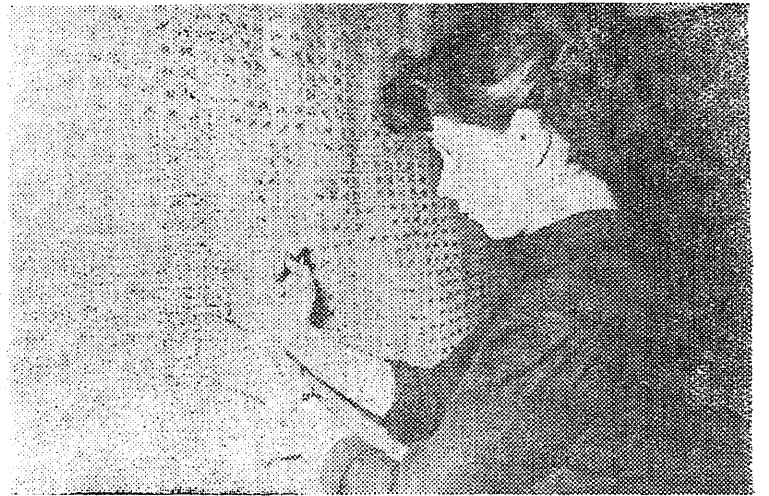
Keemia-mäe- ja ehitusteaduskonna agitbrigadid, kes teenindasid 16. valimisjaoskonna territooriumil elunevaid valijaid, üldiselt täitsid küll oma ülesanded,

kuid oleks võinud tööd veelgi operatiivsemalt läbi viia. Tõhusamat kontrolli oleks vajanud agitaatorite tegevus. Agitaatorite enamik võttis oma ülesandeid tõsiselt ja teenindas valijaid nagu vaja, kuid kahjuks leidis ka niisuguseid, kes suhtusid oma ülesannetesse täiesti formaalselt. Nad püüdsid majahoidjate kaasabil kuidagi valijate nimekirjade kontrollimisega toime tulla, kuid agitaatori põhilise töö: valijatega vestlemise, saadikukandidaatide elulugudega tutvustamise, valijate agitpunkti kutsumise ja neid agitpunktis peetavatest üritustest

informeerimise jätsid nad täiesti unarusse. Valimisjaoskonnale ja ühiskondlikele organisatsioonidele esitasid selliste agitaatorite suhtes pretensioone ja kaebusi mitmed valijad.

TPI kollektiivil on tarvis teha sellest vajalikud järeldused ja järgmiste valimiste puhul agit-tööd paremini ja põhjalikumalt organiseerida, et märgitud puudused meie agitkollektiivi töös enam kunagi ei korduks.

A. LAUR, Valimisjaoskonna nr. 16 komisjoni esimees

Valimispäeval valimisjaoskonnas. Agitaator Silvi Väinloo (KS-42) kontrollib, kes tema piirkonna valijatest on veel käimata.

ON VAJA HARJUDA ISESEISVALT TÖÖTAMA

NLKP XXI kongressi otsuste ellurakendamine nõuab hästi ettevalmistatud ja tõsise töötahetega spetsialiste, kes omavad aktiivsust ning iseseisvust loominguksel.

Kõrgemas kooli astumisel ja uude miljöösse sattumisel toimub noore inimese hingeelus kvalitatiivne hüpe nii töössesuhtumises kui ka oma elu korraldamise osas. Lõõb välja püüdus ise oma asjaga toime tulla — ja enamasti tullaksegi. Ei maksa noortele asjatult sugereerida nende abistust, mis muide sugugi ei vasta tegelekkusele. Valdav enamik meie noori on tublid ja edasipüüdlid inimesed ja kaugelki mitte nii mannetud, nagu püütakse seda mõnikord näidata. On vaja muidugi luua kõige soodsamad töövõimalused ja anda selleks vajalikud juhised. Mõistlikud sõnad on muidugi head asjad, kuid parimaks kasvatajaks on siiski ümbrus ja elu ise, milles kompleksis domineeriv koht on töö.

Sügisene vastuvõtt tõi instituuti suure koguse teovõimelisi noori, kellega on meeldiv töötada. Esimese «iseloomustuse» hinde näol said nad meilt vastuvõtuksamitel ja teise — mõõdujate eksamissessioonil. Paralleelide tõmbamiseks mõlemate «iseloomustuste» vahel on toodud juuresolevad arvud, mis näitavad esimese «tuleproovi» andmeid 304 sigiselt vastuvõetud üliõpilase kohta.

Sisseastumiseksamitel	arv	Tulemused sessioonil %			
1. Väga hea	101	5	4	3	2
2. Hea	111	44,5	28,8	18,8	7,9
3. Rahuldav	92	13,4	29,0	37,0	20,6
Kokku	304	5,4	22,8	39,2	32,6
		21,4	27,0	31,6	20,0

Korduvatel katsetel likvideerisid 1. märtsiks s. a. 61 nõrga hinde saanud üliõpilasest oma puudujäägid 44, millega nõrkade protsent langes 5,6-le. See näitab, et tõsise tahtmise juures suudab valdav enamuse aine omandada vähemalt rahuldava tasemeni. Peab juurde lisama, et mõõdujate semestril pikendati reale üliõpilaste eksamissessiooni ja osa nendest polnud 1. märtsini veel eksamil käinud.

Üldiselt tulid vastuvõtuksamitel paremaid teadmisi näidanud üliõpilased edukamalt toime ka semestri eksamitega, ehkki mõningate eranditega. Näiteks vastuvõtuksamitel väga hea hinde saanud üliõpilased: Ü. Mets (AS-12), E. Palla (AT-14), O. Nirk (MA-16), E. Norman (MA-16), J. Põdra (E-11), J. Rõuk (ES-13), V. Igolkin (E-15) ja V. Trofimov (ML-15) oskasid semestrieksamil läbi kukkuda; sellevastu aga 5 rahuldava hindega vastu võetud üliõpilast — R. Eller (MP-17), L. Paksi (AT-14), I. Lasseron (E-11), A. Tomingas (EA-14) ja D. Arensbürger (MM-15) suutsid anda väga hea vastuse.

Formaalselt on mõõdujate eksamissessiooni tulemused lähedased eelnenud sessioonide omadele.

Näiteks üliõpilase keskmine hinne oli

1957. a. kevadisel sessioonil 3,55
1957. a. talvisel sessioonil 3,65
1958. a. kevadisel sessioonil 3,50
1958. a. talvisel sessioonil 3,58

Sisuliselt tahaksime arvata, et keskmiste hinnete erikaal on suurenenud, sest oleme mõistlikkuse piires järk-järgult tõstnud nõudlikkust, kusjuures pole tekitatud ka mingit «murret», millele viitab kas või keskmiste hinnete püsivus.

Üliõpilase arenemise ja teadmiste peamisteks lähteteks on õpejuures elav sõna igapäevase töö juures ning kirjandus. Normaalselt peab iga üliõpilane lugu

faktoriks kõrgema kooli töös on iseseisva mõtlemise protsess, mille kaudu järk-järgult kogutud teeterad liituvad terviklikuks kompleksiks. Paljude nähtuste vahel, milliseid nomenklatuuriselt käsitatakse küll kursuse eri osades, valitseb siiski ka omavahe-line seos, mida eksamil mõnikord ei märgatud isegi II kursusel. Näiteks miiks röntgeni kiirte puhul murdumise näitaja on 1 ja ta puudub Wulff-Braggi valemis, ehkki seda küsimust käsitati elektromagnetiliste lainete dispersiooniteoorias jne.

Meie arvates peaks keskkool enam rõhku panema käsitatavate nähtuste vastastikuste seoste ja sisulisele mõistmisele. Juba vastuvõtuksamitel ilmnes, et näiteks tiheduse ja erikaalu mõisted olid udused; vahetati ära tsentrifugaal- ja tsentripetaaljõud, mõned arvasid, et tsentrifugaaljõud mõjub puutuja suunas; kaalu ja jõudu peeti erinevateks füüsikalisteks suuruseks, jätab soovida ühikute tundmine jne. Tundub, et õppeaine maht antud tundide arvu juures on üleprojekteeritud. Viimases klassis on jäetud liiga vähe aega kordamiseks jne. Üldiselt sooviksime, et sisseastujad oleksid aastatelt vanemad ja tööstaaziga. Praktikat omav inimene oskab õigemini valida eriala ja sügavamalt süveneda õpinguisse kõrgemas koolis. Seda taotlebki meie uus haridussüsteem.

Tõmbasime mõned paralleelid kesk- ja kõrgema kooli töö vahel. Oleks huvitav ja õpetlik midagi teada saada teie endi suust selle üleminekuperioodi kohta, kuna teie muljed on praegu veel värsked.

Küllap mõnel juhul oli harjumatu ja raskegi iseseisvalt toime tulla antud ülesannetega. See nõudis tahtejõudu ning pingutust. Kuid, nagu märkisime, tuli valdav enamuse sellega lõppkokkuvõttes siiski toime. Esimene semester andis kogemusi, nende najal on täiesti reaalse eesmärki — lõpetada järgmine eksamissessioon «puhtalt», et saaks suvel rahulikult puhata ning tulevaks õppeaastaks jõuda koguda. Kõigepealt aga harjumega iseseisvalt töötama ning mõtlema.

Professor A. ALTMA

SELTSIMEHED ELKNU TPI VII KONVERENTSI DELEGAADID!

ELKNU TPI Komitee tuleb teile veel kord meelde, et konverents toimub «Estonenergo» saalis (Estonia pst. 1) teisipäeval, 31. märtsil, algusega kell 10.00.

Kõik delegaadid on konverentsi päeval muudest kohustustest vabastatud.

ELKNU TPI KOMITEE

KÄISIME MOSKVAS

Möödunud talvisel õppevaheajal sooritas grupp TPI üliõpilasi ekskursiooni Moskvasse, millest tahakski allpool teha lühikese kokkuvõtte.

17. veebruari hommikul istus 25 tudengit rõõmsa tuju ja hea meeleoluga Balti jaamas Moskva rongile. Järgmise päeva lõunaks olimegi meie kodumaa siidames. Majutamine läks edukalt — saime öömaja turbainstituudi ühiselamus.

Samal õhtul tegime ka esimese tutvuse linnaga. Üldiselt on Moskva mitu korda suurem Tallinnast, majad kõrgemad ja liiklustempo palju kiirem. Kõige kindlam oli seal liikuda metroom, kuna maa peal pidasid kõik autojuhid meie peale lausa jahti. Sellised olid esimesed muljed.

Järgmisel päeval külastasime Moskva Riiklikku Ülikooli Lenini mägedes. Oma 24 000 üliõpilase (2800 õppejõudu) ja 240 meetri kõrguse hoonega jättis ülikool päris peadpööritava mulje. Kahjuks läks kaduma suurepärane vaade Moskvale ülikooli 27-ndalt korruselt, kuna ilm oli udune.

Hoopis parema ettekujutuse saime pealinnast autobussiga sooritatud ekskursiooniga. Tee ühest linna äärest teise ja tagasi kesklinna oli 50 kilomeetrit pikk ja selle jooksul puistas ekskursioonijuhud meid üle tohutu hulga arvudega.

Käisime Kremli, jooksime läbi Tretjakovi galerii, istusime panoraamkinos ja õhtul olime nii väsinud, et põlvesilmad löid tuld. Saime ka väikese ettekujutuse kaasaja maalikunsti vooludest.

Külastades Kesknäitusesaalis korraldatud rahvademokraatiamaade kunstinditust nägime palju huvitavat.

Päev enne tagasisõitu käisime veel Moskva autotehases ning igapäev valis endale välja tulevase sõiduki. Jäeb veel üle see ainult poest ära tuua.

Pärast kaheksapäevast mööda linna tormamist saime istuda alles Tallinna poole tagasisõitvas rongis, kaasas peale karvaste talvemütside ja naistekingade ka palju-palju muljeid.

T. PIKKA (AE-63)

Moskva autotehases

Meie ÜTÜ liikmed Kaunases

24.—29. märtsini k. a. toimub Kaunases V Balti liiduvabariikide ja Valgevene üliõpilaste teaduslik konverents, millest on kutsutud osa võtma ka meie instituudi üliõpilaste teaduslik ühing. TPI-st saadeti sinna üle kahekümne töö.

Suurt majanduslikku tähtsust omab ehitusteaduskonna üliõpilaste Paiste ja Lutsu töö Tallinna termofitseerimise kohta. Töös käsitletakse termofitseerimisega seosesolevate tööde maksumuse vähendamist uute ehitusmaterjalide kasutamise arvel, mis annab tunduvalt kokkuvõtteid.

Keemia-mäeteaduskonna üliõpilase Siiraku töös käsitletakse diktiõnema kiltkivi tuha kasutamise võimalusi keraamiliste ehitusmaterjalide tootmiseks.

Mehaanikateaduskonna üliõpilased Vulla, Aleksius ja Ots konstrueerisid universaalse stendi autode katsetamiseks, millel on võimalik määrata veojõudu, kiirendust, ökonoomsust ja transmissiooni kasutegurit kuni 100 HJ võimsusega autodel.

Meie delegatsioon sõitis välja 23. märtsil.

M. TAMMELAAN

ESINEB KOLME LIIKI PUUDUSI

Kõneldes õppeedukusest siirdub jutt enamasti nendele lünkadele ja puudujääkidele, mis tuuakse kaasa keskkoolist. Keskkoolis omakorda osutatakse eelnevale koolile ja nõnda edasi tuntud redelit pidi allapoole. Lõppaste, kust kõik süü pärineb, sõltub vestlajate kujutusvõimest. Igatahes on selge, et süüdi on keegi teine.

See pole, teadagi, õige. Tuleb lähtuda teisiti. On küllalt juhtumeid, et pärast eelmise astme koolist tingitud puuduste avastamist selgitatakse küsimusi uuesti, ollakse kindel, et viimaks omelt leidus õige isik, kes oskas oma tööd ja täitis lüngad nagu kord ja kohus. Ent siis, mõni aeg möödunud, tabatakse samad inimesed samadelt puudustelt. Ja see ongi loomulik, sest mis tegemata jääb ka kõige paremal õpetamisel on kinnistav kordamine. Selleks on meie elu rütm liiga kiire ja inimene unustab ühekordselt õpitust suure protsendi esimese kahe nädala jooksul.

Seega saab loetleda küsimusi, mis on ebaselged, kuid ei maksa ütelda, et selles on süüdi nimelt keskkool. Süüdi on hoopis mitteteadja ise, kes jättis õpitu süstemaatiliselt kordamata.

Küsimusel on aga siiski ka teine külg. Esineb tõesti juhtumeid, et ettevalmistus keskkoolis pole kooskõlas vajadustega. Selle kohta esitan näiteid teoreetilise mehaanika kateedris märgatuist, ilma nende põhjusi analüüsivata.

1. Trigonomeetria mittetundmine häirib tööd teoreetilise mehaanika omandamisel.

2. Avaldiste teisendamise oskus pole küllaldane. Seda nii algebraliste kui ka trigonomeetriaalsete avaldiste puhul.

Sisseastujad teavad suurepäraselt millega võrdub $\sin(\alpha \pm \beta)$, $\cos(\alpha \pm \beta)$, kuid juba esimesel kursusel on need valemid unune-

nud ja tekitavad raskusi eriti vastupidisel rakendamisel.

3. Esineb raskusi isegi täisnurkse kolmnurga lahendamisel, eriti kui see on lahenduskaigu sees ja joonisel pööratud asendis.

4. Raskusi esineb ka kahe tundmatuga võrrandsüsteemide lahendamisel, kui x, y asemel on tundmatud jõud või reaktsioonid ja kordajateks näit. trigonomeetria funktsioonid. Võib teha järelduse, et eriti taksitavateks on üliõpilastele matemaatika kursuse lihtsamad osad.

5. Raskemaks osaks on opereerimine logaritmidega, logaritmi arvutamine 10-st erineval alusel, logaritmid vahena kujutamise jt.

6. Ühikute teisendamine tekitab palju vigu.

7. Vähem võiks kõnelda tsentrifugaaljõust. Paremini isegi, kui seda üldse ei tehta. Selle asemel tuleks vaadelda põhjust, mis sunnivad kahea kõverjooneliselt liikuma.

8. Kaalujõu lahutamise komponentideks oleks soovivat loobuda, kuigi see keskkooli mehaanikakursuses võib veel loomulikuks tunduda. Selle asemel tuleks vaadelda toereaktsioone. Seega kaoks mainitud küsimuses erinevus koolifüüsika ja teoreetilise mehaanika vahel.

9. Hooeteoreem on küll keskkoolis õpitud, kuid tekitab ikka veel raskusi.

10. Puudub huvi sügavama teostuse vastu, kõige abstraktse suhtes ollakse ükskõikne, oodatakse vaid valmis valemeid, millesse võiks siis ise arve asetada.

Kujutusvõime on pahatihti nii algeline, et mõnda küsimust ei tule ettegi hakata õpetama tema lihtsuse pärast, kuid üliõpilane jääb vastuse võlgu. Näiteks on esinenud juhtum, kus keskelt täisnurga alla murtud tala riputatatakse ühest otsast trossi külge

nõnda, et teine ots osutab ülespoole.

Nüüd veel küsimuse kolmas külg, mis on seoses tööde vormistamisega. Siin tuleb tunnistada, et töö läheb allamäge. Korratu töö, mida keskkoolis õpilasel vastugi ei võetaks, kuulub siin arvestamisele. Vestluses väljendasid mõned õppejõud mõtet, et paljud suured teaduslikud tööd on maailmas tehtud juhuslikult paberilehel, miks ei võiks siis üliõpilaste töö olla «isikupärane».

Seisukohad keskkoolis on sootuks vastupidised — kui tahad tutvuda õpilase tõelise korralikkusega, siis vaata ta üldvihkut. Ja see viimane on kahtlemata õigem seisukoht. Võiks edasi arutleda ja tõestada isegi, et korralik tööde vormistamine on rahvamajanduslikult kasulik. Piiridun vaid ühe näitega. Möödunud semestril oli mul isiklikult vaja korraldada kronometraaž, et selgitada ajakulu üliõpilase perekonnanime selgitamisele individuaalsetel graafilistel töödel.

76 üliõpilase kohta kulus kokku ligikaudu 3 töötundi selleks, et leida ainult perekonnanime asukoht. Siia on arvatud ka 5—6 juhtumit, mil esitati nimeta töö ja ma ei suutnud seda uskuda, pole aga kaasa loetud aega, mis kulub nime dešifreerimiseks. Muide viimaseks oli 2 juhtumil vajalik kaasüliõpilaste abi.

Sideme huvides TPI ja keskkoolide vahel tuleks pidada soovivat, et matemaatika ja füüsika õpetajad külastaksid meie harjutustunde matemaatikast, teoreetilisest mehaanikast ja füüsikast, et neil oleks ettekujutus tempot, lahenduste tasemest, ülesannete mitmekesisusest. Seda poleks mõtet teha organiseeritult, vaid üksikult.

H. RELVIK, teoreetilise mehaanika kateedri õppejõud

LÄHEMALE PRAKTIKALE...

Keemia praktikum... Viisteist tulevast toiduainetetööstuse spetsialisti olid kibedasti ametis anioonide ja katioonide otsimisega. Siit vist puhutaksegi otsijasse esimene säde kui tulevase keemikusse, ja juba mõte lendabki kaugemale — tulevasele tööpõldele.

Siin valmiski plaan... mõeldud, tehtud: korraldada ekskursioon Tallinna Leivatehasesse nr. 2. Ekskursiooni korraldajaks jäi komsomoligrupi sekretär Reet Arula.

Märgitud leivatehas täidab Tallinna elanikkonna nõudeid saiatoodete alal, kusjuures ööpäevane väljalase ulatub keskmiselt 40 tonnini.

Oma ringkäiku tehases alustasime punanurgast, kus igapäev sai valge kitti ja jahukotti meenutava peakatte. Selgitusi jagas meile sm. Rumberg.

Laost läheb jahu konveierite abil puhastisse, kus sõela ja magnetite (magnetiteid kasutatakse jahvatamisel jahusse sattunud

terasepuru eemaldamiseks) abil puhastatakse jahu. Viimane kaalutakse (kaalumise toimub mehaaniliselt) ja lastakse juba alulisel korrusel asuvasse taighoidlatesse, kuhu tuleb soolastatud (muidugi ka filtreeritud) vesi. Vastavalt sortimendile lisatakse ka muu vajalik ja nii valminud eeltaigen, millest hiljem valmistatakse päristaigen, jääb kerkimise.

Taignast valmistatakse sai, mida ootab juba ahi. Siit läheb ta kontrollimisosaakonda, kus eraldatakse vigadega tooted, loetakse saiad üle ja hinnatakse kvaliteeti (parim senivalmistatud sai on saanud 99 palli, kusjuures pallide määramisel võetakse arvesse kuju, maitset jne.). Siit rändab toode edasi autosse — ja siin, kus igapäev mugis viimast tükki sooja värsket saia, meie ringkäik lõppes.

Sm. Rumberg rääkis veel tehase tulevikuplaanidest, tööst tehases, töötajate kollektiivist jne. Küsimusele: «Kas teil töötab

palju vastava erialaga spetsialiste?» Vastas sm. Rumberg: «Ainult üks — tehase laboratooriumi juhataja».

Vesteldes tehase insener-tehnilise personaliga saime teada, et meie toiduainetetööstus vajab väga kõrgema haridusega spetsialiste, järelikult, tuleb õppida visalt ja püüdliselt.

P. KÄL (KT-23)

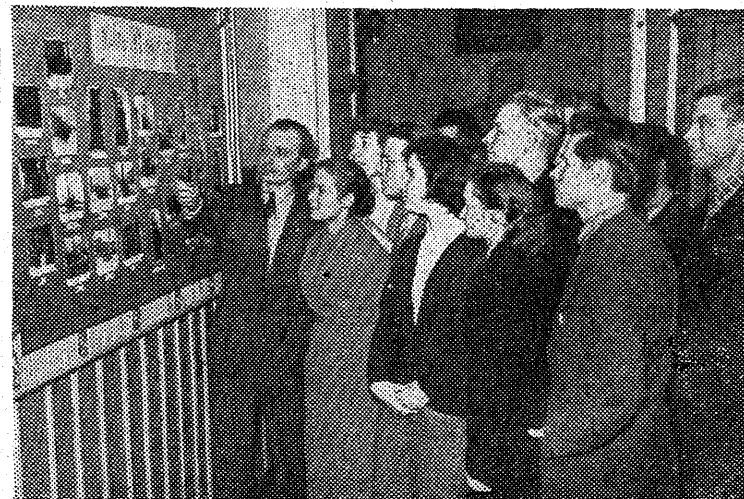
Aegamööda asjad käivad

«Ei ole mina kergats Tirts!» — löi vastu rinda Karu. «Ei ole mina tirtsu-pirts, mul peas on mehe aru!» Nii rääkis Karu kõigile ja vapralt sõnu loopis. Ehk jutt küll voolas kõigiti, kuid tegu unust hoopis. Eks kavas olnud mitmed tööd, mis tehti aga — homme. «Ja kui kord teen, vaat kuidas teen!» —

nii öelda oli kombeks. Ei olnud talveks koobast tal, ei õiget rasvavaru; ja lumme laia kuuse all jäi magama me Karu. Kuid pakane ei teinud pai — see paik me Karu käepaks sai.

On meilgi mõni jutumees küll päris Veni-Villem. Ei enne, kui mai ukse ees, ta liiguta ka lille. Semestri praktilised tööd? Ah, jõuab! Ainult käega lööb. Kui teistel eksamid on mureks, ta — arvestuste kätte sureb.

ROOTOR

Hiljuti külastasid meie instituuti Leningradi Elektrotehnika Instituudi komsomoliaktivisti. Piltidel: Külalised tutvuvad stendiga «Kilde TPI elust» ja sõbralik hõlvastijätt.

H. Araku fotod

Toimetaja V. GARINA